

עמ"י 58546/10/21 - מדינת ישראל נגד לאוניד פורטנוי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 58546-10-21 מדינת ישראל נ' פורטנוי
תיק חיצוני: 121386/2020

כבוד השופטת מרב גרינברג	בפני
מדינת ישראל	עוררת
לאוניד פורטנוי	נגד
	משיב

החלטה

לפני הודעת ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון, כב' הש' מלמד, בה הורה בית משפט קמא על ביטול איסור יציאת המשיב מן הארץ וביטול איסור עיסוקו כמפקח ברכבת ישראל (מ"י 31617-02-21, מיום 19.10.21).

רקע

ביום 15.2.21 נעצר המשיב בגין חשד לעבירות שוחד, מרמה והפרת אמונים, ועבירות נלוות, במסגרת תפקידו כמפקח ברכבת ישראל. על פי הנטען, ניצל המשיב לרעה את מעמדו ותפקידו, חבר לעובדי ציבור וקבלנים שונים ברכבת ישראל, בעיריית טירת הכרמל ובמשרד הבינוי והשיכון לשם ביצוע עבירות בהיקף נכבד.

ביום 25.2.21 שוחרר המשיב, בהסכמת הצדדים, למעצר בית מלא, ובין תנאי שחרורו, נקבעה הרחקתו ואיסור עיסוקו במוסדות רכבת ישראל, עיריית טירת הכרמל ומשרד הבינוי והשיכון, על כלל שלוחותיהם, וזאת למשך 90 ימים. בהמשך, ובהסכמת המשיב, הוצא צו איסור יציאתו מהארץ למשך 60 ימים, עד ליום 2.5.21.

בית משפט קמא האריך מעת לעת, לבקשת העוררת, את תוקף תנאי השחרור, זאת עד ליום 19.10.21, אז התקבלה החלטה, לפיה, הותרה יציאת המשיב את הארץ לצורך השלמת לימודיו האקדמיים (דוקטורט) באוניברסיטה בלארוס, בכפוף לתנאים, לרבות העמדת נכס הרשום על שמו כבטוחה לשובו ארצה, וכן הותרה חזרתו לעבודה ברכבת ישראל, ובלבד שלא יועסק בפרויקטים הקשורים לחקירה בצורה ישירה ו/או עקיפה. עוד נאסר על המשיב לעבוד באגף הלוגיסטיקה ברכבת ישראל. יתר תנאי השחרור הוארכו עד ליום 20.2.22.

בבסיס נימוקיו, התחשב בית משפט קמא בהעמדת דירת מגוריו של המשיב כבטוחה; בחלוף הזמן ובהתמשכות הליכי

החקירה; בפגיעה הנגרמת לפרנסתו ולחיי המצוקיים; חזרתם של חשודים אחרים (אחמד שתיי ועלי עפיו) לעבודה כקבלי משנה ברכבת ישראל.

החלטה זו היא מושא הערר שלפני.

תמצית טענות הצדדים

טיעוני העוררת

לשיטת העוררת, באמצעות ב"כ עו"ד ח.שרים ועו"ד ד. אוסמו, שגה בית משפט קמא את התיר את יציאת המשיב מן הארץ, בהינתן חשש ממשי וקונקרטי להימלטותו מן הדין, אשר נלמד, מחומרת החשדות הרבים המיוחסים למשיב, ומזיקות המשיב למקום לימודיו: המשיב הוא יליד אוקראינה, דובר את השפה הרוסית, למשיב ולגרושתו משפחה המתגוררת בבלארוס, אין הסכם הסגרה בין ישראל לבלארוס, ובנוסף, בעבר הלא רחוק, יצא המשיב את הארץ לתקופות ממושכות לצורך עבודה. עוד נטען, כי מטרת היציאה אינה עונה על הגדרת צורך חיוני או הכרחי, המצדיק נטילת סיכון, וכי ממילא לא הוצגו אסמכתאות התומכות בבקשתו ובטיעונו. באשר לתנאי הערובה שנקבעו, נטען, כי דירתו של המשיב שמשמשת כערובה לחזרתו ארצה, ממילא תפוסה לצרכי חילוט עתידי ומעוקלת בחלקה, משכך אין בה להשיג את תכלית הערובה.

עוד מבקש העוררת להתערב בהחלטת בית משפט קמא, שהתיר למשיב, חרף עננה של חשדות חמורים שמרחפת מעל ראשו, חזרה חלקית לעבודה ברכבת ישראל. לשיטתה, לא ניתן להשוות בין תנאי שחרורו לאלו של חשודים אחרים בפרשה, נוכח השוני המהותי בתפקידם, ובעבירות המיוחסות לכל אחד מהם.

טענות המשיב

ב"כ המשיב, עו"ד ל.מלכה בן סעד, סומכת את ידיה על ההחלטה ומבקשת להותירה על כנה. באשר ליציאה להשלמת לימודיו בבלארוס, נטען כי המשיב מחויב במפגשים פרונטליים עם מנחיו, לצורך השלמת לימודי הדוקטורט, מפגשים שאין אפשרות לקיימם בהיוועדות חזותית. בנוסף, נטען להפליה בין המשיב לחשודים אחרים, שתיי ועפיו, שכן האחרונים, חרף היותם חשודים מרכזיים, לא הפסיקו לעבוד מול רכבת ישראל ומשרד השיכון והבינוי, בכל משך החקירה. הודגש כי, המשיב מתמחה בהנדסת מסילות רכבת, וככל שרכבת ישראל נכונה להעסיקו אין הצדקה למנוע את העסקתו, תוך איסור לעבוד באגף הלוגיסטיקה ובפרויקטים הקשורים לתיק החקירה.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי את טעמי בקשת הערר, טיעוני הצדדים והחלטת בית משפט קמא, מצאתי לקבלו.

המשיב נחקר בחשד לביצוע עבירות מרמה ושחוד חמורות במסגרת פרשה מסועפת ומרובת מעורבים (הוגש דו"ח סודי

הכולל תמצית ראיות). בלב החקירה, חשד, כי המשיב ששימש כמפקח ברכבת ישראל מטעם חברת "פרימה נובה" והיה מעורב בפרויקטים שונים באגף הלוגיסטיקה של הרכבת, קיבל שוחד מקבלנים מבצעים בתמורה ל"ניפוח" חשבונות, קידום תשלומים וסיוע בהטיית מכרזים עתידיים. החקירה החלה בחודש פברואר 2021, בהתאם להצהרת ב"כ העוררת, תיק החקירה הועבר לעיון הפרקליטות ובחודשים הקרובים, תתקבל החלטה לאן פניו מועדות. ציר זמן הטיפול בתיק, סביר ביותר, אינו חורג ממסגרת הזמנים המקובלת, ומעיד, כי גורמי החקירה והתביעה מבצעים עבודתם ביעילות.

לא בשלה העת, לאחר יציאתו של המשיב לצרכי לימודים, בהינתן טיב החשדות המיוחסים לו, זיקתו לארץ היעד ובהתבסס על מידע חלקי ומעורפל באשר למטרת היציאה ומועדה. המשיב לא הציג כל מסמך המאשר את מטרת היציאה, לא הובהרה נחיצות היציאה ודחיפותה, אין בידי לקבל טענת ב"כ המשיב, כי לא ניתן לקבל אסמכתא לבקשתו על בסיס מועדי יציאה טנטטיביים, מדובר במוסד אקדמי לכאורה ולא ברור מדוע לא יוכל לסייע לתלמידו, לקדם את השלמת לימודיו. לכך אוסיף, חשש מגובה בראיות, להמלטות מן הדין, בהינתן זיקה לארץ היעד ושכנותיה (דו"ח סודי, עמ' 12 ואילך; מסמך שסומן במ/2). צודקת העוררת, כי לא ניתן היה להסתפק בדירת מגוריו של המשיב כבטוחה שיש בכוחה להבטיח את חזרת המשיב לארץ. הדירה ממושכנת ונתפסה למטרת חילוט עתידי, במסגרת החקירה (ראו: בש"פ 8577/13 מ"י נ' ברגר, 26.12.13). **לפיכך, מצאתי לנכון לקבל את הערר, ולהאריך את עיכוב יציאתו מהארץ ב-60 ימים נוספים, או עד החלטה אחרת שתתקבל, ככל שיוגש כתב אישום, לפי המוקדם.**

אין בהחלטתי זו כדי למנוע מהמשיב לפעול מול מוסד לימודי לצורך ביסוס בקשתו, ולפנות בבקשה לעיון חוזר לבית משפט קמא, שיחליט כמיטב חוכמתו, תוך איזון ראוי בין מכלול השיקולים.

באשר להיתר עיסוק מול רכבת ישראל

כאמור, בית משפט קמא ביטל חלקית את איסור העיסוק של המשיב מול רכבת ישראל, להוציא בפרויקטים הקשורים באופן ישיר/עקיף לחקירה ולאגף הלוגיסטיקה ברכבת. לא מצאתי כל הצדקה, בעיקר שתיק החקירה מצוי בישורת האחרונה, להתיר חזרתו של המשיב לעבודה באותם גופים, שהוא נחשד בהתנהלות מרמית ושחידית מולם. ספק בעיניי אם ניתן להתקשר ביחסי עבודה מול רכבת ישראל ללא ממשק עם אגף הלוגיסטיקה, וממילא החשד הוא שהמשיב פעל בדרכי עבירה מול רכבת ישראל ולא מול אגף ספציפי. מצופה הוא שבגופים ציבוריים, כדוגמת רכבת ישראל, יגובשו נוהלי עבודה ברורים (וככל שאלו קיימים, יש לברר על כך), בכל הקשור להמשך עבודה מול מעורבים החשודים בביצוע עבירות פליליות במסגרת עבודתם, כך שלא יהיה צורך בהחלטות שיפוטיות משלימות בעניין זה. לגופו, המשיב, חשוד מרכזי, בביצוע עבירות של מתן שוחד, מרמה והפרת אמונים. לא נטען לכרסום בעוצמת החשדות כנגדו, ומדבריו במעמד הדיון, עולה כי עובד בעבודות שונות ואינו סובל מחסרון כיס. בדקתי אף את טענת ההגנה, כי יש לגזור גזירה שווה ממעורבים אחרים בפרשה, שחלקם דומה, ובית המשפט אפשר עבודתם מול רכבת ישראל. המדובר בעיקר בקבלן אחד שתיווי, ששימש קבלן מבצע מול הרכבת והמשיב עבד, במקביל, בעבורו, כמנהל עבודה. בהתאם להחלטת בית המשפט במ"י 31574-02-21 מיום 6.7.21, הותר לשתייווי להמשיך לעבוד בפרויקטים מול רכבת ישראל. מהחומרים שהונחו לפניי, לא ניתן לומר שחלקו קטן משמעותית מזה של המשיב (דו"ח סודי, עמ' 3, סע' ה-ו) בעניין זה צודקת ב"כ המשיב- עם זאת, שתיווי שימש רק כקבלן מבצע, בעוד שלגבי המשיב נטען ששימש גם כמפקח מטעם הרכבת. עוד נטען בעניינו לחשש לשיבוש קונקרטי מול מעורב אחר (שניידר) ולא יותר. לפיכך, על בסיס מכלול הטעמים המפורטים לעיל, עניינו של המשיב שונה ואין מקום לבטל, ולו חלקית, את צו איסור העיסוק שהוטל עליו.

סוף דבר, הערר מתקבל, צו עיכוב היציאה מהארץ וצו איסור עיסוק מוארכים במתכונתם המלאה כמבוקש בבקשת העוררת/עד הגשת כתב אישום, המוקדם מביניהם.

לא מצאתי מניעה מלאשר את תיקוני הפרוטוקול מיום 1.12.21, שהתבקשו.

העוררת תוכל לקבל את המסמכים שהוגשו במזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, י' טבת תשפ"ב, 14 דצמבר 2021, בהעדר
הצדדים.